

Kotimajoituksen Tuki ry
2761835-3

TOIMINTAKERTOMUS 2022

– vuosikokouksen hyväksymä 05 / 2023

Valokuvat: Outi Neuvonen

Tavoitteet ja toiminta

Kotimajoituksen tuki ry on perustettu vuonna 2015 edistämään turvapaikanhakijoiden kotimajoitusta ja tukemaan eri puolilla Suomea vapaaehtoispuhjalta toimivaa Kotimajoitusverkostoa kotimajoituksen koordinoimisessa. Kotimajoituksessa turvapaikanhakijat asuvat paikallisissa kodeissa yhdessä majoittajan kanssa.

Yhdistyksen päätavoite toimikaudelle 2022 oli edistää Suomeen turvapaikanhakijoina saapuneiden kotimajoituksia ja lisätä turvapaikanhakijoiden ja kantasuomalaisten välisiä kohtaamisia. Toiminnalla pyritään edistämään kohderyhmien hyvinvointia ja hyviä väestösuhteita ja sitä kehitetään jatkuvasti toimintaympäristön muutoksiin vastaamiseksi.

Yhdistyksen työ keskittyi neljään päätoimintalinjaan, jotka ovat STEA:n Ak-hakemuksen tavoitteiden mukaisesti:

- 1.Tuki, neuvonta, palveluohjaus ja koulutus kotimajoittujille ja -majoittajille sekä jalkautuva työ yhteistyössä verkoston aktiivien kanssa
- 2.Uusien kotimajoitusten fasilitointi niin, että yhä useampi turvapaikanhakija pystyy asumaan turvapaikkaprosessin ajan kotimajoituksessa
- 3.Yhteisten aktiviteettien ja vertaistuen edesauttaminen ja järjestäminen majoituspaikkakunnilla ja virtuaalisesti
- 4.Viestintä kotimajoituksesta ja siihen liittyvistä kysymyksistä sekä yhteiskunnallinen vaikuttamistyö

Lisäksi vuoden 2022 aikana oli tarkoitus panostaa seuraavaan:

- Yhdistyksen toiminnan tuloksellisuuden osoittaminen ja tulostittareiden kehittäminen
- Hallinnon työkalujen ja käytäntöjen kehittäminen ja käyttöönotto
- Kohtaamisia ja valtakunnallista toimintaa mahdollistavien uusien toimintamallien kehittäminen osin virtuaalisia työkaluja käyttäen
- Yhteistyösuhteiden vahvistaminen ja rakentaminen
- Kotimajoitusverkoston aktivointi ja yhdistyksen ja verkoston aktiivien yhteistyön vahvistaminen
- Jäsenhankinta

Kotimajoituksen tarjonta, kysyntä, tiedon ja tuen tarve kasvoi nopeasti 2022 aikana, kun suuri osa Suomeen sotaa paenneista ukrainalaisista hakeutui Suomessa kotimajoitukseen. Yli 47 000 ukrainalaista haki tilapäistä suojelua Suomesta 2022, ja heistä suuri osa on asunut yksityismajoituksessa, jota myös kotimajoitus on. Alussa yksityismajoituksessa asui 77 % tilapäistä suojelua hakeneista ukrainalaisista, mutta osuus väheni vähitellen. Vielä joulukuussa 2022 yksityismajoituksessa asui yli 15 000 ukrainalaista. Myös muista maista tulleet turvapaikanhakijat etsivät kotimajoitusta, mutta heitä oli todella paljon vähemmän kuin ukrainalaisia.

Vastasimme räjähdysmäisesti kasvaneeseen kotimajoituksen ja siihen liittyvän tiedon tarpeeseen mukauttamalla toimintaamme monin eri tavoin. Lisäsimme viestintää, julkaisimme Kotimajoitusoppaan ja muuta ohjeistusta, aloitimme koulutukset, lisäsimme asiakastyötä, neuvontaa, tukea ja ohjausta

majoituksesta kiinnostuneilla ja majoituksen osapuolille sekä heitä tukeville tahoille. Aloitimme tiiviin yhteydenpidon ja yhteistyön uudelleen aktivoituneen Kotimajoitusverkoston paikallisryhmien aktiivien kanssa ja vahvistimme ja monipuolistimme yhteistyötä viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Ukrainan- ja venäjänkielentaitoisen työntekijän palkkaaminen elokuussa mahdollisti asiakastyön, neuvonnan ja tuen ukrainalaisille heidän omalla kielellään ja ukrainankielisen viestinnän lisäämisen. Vaikka työn volyymi kasvoi todella paljon suunnitellusta, toimintaympäristön muutoksiin mukautettu toiminta vastasi sisällöltään hyvin toimintasuunnitelmassa ja Ak-hakemuksessa määriteltyihin tavoitteisiin.

Yhdistyksen toiminta rahoitettiin vuonna 2022 pääosin Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEAn määräaikaisella kohdennetulla toiminta-avustuksella (Ak) vuosille 2020-2022. Vuoden aikana valmisteltiin STEA:lle Ak-jatkohakemus seuraavalle rahoituskaudelle ja hakemus hankkeelle ”Turvallista ja harkittua kotimajoitusta Ukrainasta sotaa paenneille.”

Vuoden aikana tehtiin varainhankintaa ukrainalaisten kotimajoitustarpeeseen vastaamiseksi ja Mesenaatti-joukkorahoituskampanjalla, Espoon ja Helsingin seurakuntayhtymältä sekä muilta toimijoilta saatiin yhteensä 53 063 € rahoitusta.

Verkosto

Kotimajoituksen tuki ry on Kotimajoitusverkoston tukiyhdistys. Verkosto koostuu kotimajoittajista, kotimajoittujista ja aktiiveista, jotka ovat osallistuneet eri tavoin kotimajoitusten ja turvapaikanhakijoiden tukemiseen. Kotimajoitusverkosto tai sen paikallisryhmät eivät toimineet aktiivisesti vuonna 2021 ja vuoden 2022 alussa.

Venäjä hyökättyä Ukrainaan valtakunnallinen Kotimajoitusverkosto aktivoitui ja 24 paikallisryhmää aloitti uudelleen toiminnan tai perustettiin täysin uusina.

Verkoston valtakunnallisen Facebook-ryhmän jäsenmäärä kolminkertaistui kasvaen 8000:lla ja paikallisryhmien Facebook-ryhmät saivat myös yhteensä tuhansia uusia jäseniä. N. 250 verkoston aktiivia paikallistasolla ja 10 valtakunnallisesti lähti kehittämään toimintaa, perustamaan uusia ryhmiä, koordinoimaan paikallisryhmiä, tukemaan harkittujen majoitusten syntymistä, neuvomaan majoituksen osapuolia, ohjaamaan viranomaispalveluihin, jakamaan tietoa ja moderoimaan vertaistuellista FB-keskustelua. Myös täysin uusia toimintamuotoja syntyi, kuten Kotimajoitusverkoston ryhmän perustaminen lemmikkien kanssa saapuneille, tilanteessa, jossa vastaanottokeskusmajoitusta ei ollut aluksi saatavilla Ukrainasta lemmikkien kanssa saapuneille ja eläintaudit ja karanteenivaatimus tuli huomioida. Verkoston aktiivit ja muut vapaaehtoiset osallistuivat myös mm. viestintään ml. viestintämateriaalien tuottaminen, some-viestintä ja haastatteluiden antaminen. Moni ammattilainen antoi korvauksetta käyttöön työpanoksensa mm. viestinnän suunnitteluun, kääntämiseen, oikolukuun, seksuaalisen hyväksikäytön vastaisen ohjeistuksen tekoon, nettisivujen päivitykseen, valokuvaukseen, henkilötietojen käsittelyn kehittäminen ja rahoituksen hakuun.

Työntekijät ja kokeneet verkoston aktiivit tukivat ja kouluttivat uusia verkoston vapaaehtoisia, joita valtaosa oli, valmistelivat ohjeistusta mm. turvallisuudesta ja paikallisryhmien toiminnasta. Yhdistys neuvoi, tiedotti, piti yhteyttä, järjesti aktiivien tapaamisia, osallistui paikallisryhmien tapaamisiin ja kehitti toimintaa paikallistasolta tulevien tarpeiden pohjalta.

Kotimajoitusverkoston Facebook -ryhmät ovat tarjonneet alustan vertaistuelliselle keskustelulle ja tiedon saamiselle. Suomessa pidempään olleet ukrainalaiset ja suomalaiset verkostolaiset ml. kokeneet majoittajat ovat neuvoneet verkoston alustoilla tulijoita, majoittajia ja muita verkostolaisia mm. kotimajoitukseen, vastaanotto- ja muihin viranomaispalveluihin liittyvissä kysymyksissä. Tulijoiden oma toimijuus on vahvistunut, kun he vuorostaan ovat neuvoneet uusimpia tulijoita.

Moni ukrainalainen on löytänyt verkoston ollessaan vielä Ukrainassa ja saanut ajoissa tietoa tilapäisen suojelun hakemisesta Suomeen saavuttuaan, kotimajoituksesta ja sen käytännön kysymyksistä. Saavuttuaan he ovat jo tienneet mistä saa matalan kynnyksen tukea ja neuvoja myös jatkossa.

Yhdistyksen työntekijät järjestivät Kotimajoitusverkoston aktiiveille kuusi valtakunnallisia etätapaamista ja kehittämispäivän. Työntekijät osallistuivat kuuteen paikallisryhmien tapaamiseen, loivat WhatsApp- ja Facebook -ryhmät yhteydenpitoon paikallisryhmien koordinoijien kanssa ja olivat yhteydessä yksittäisiin aktiiveihin.

Paikallisryhmien toiminta ja paikallisryhmiä ja majoituksia koordinoivien sekä valtakunnallista Facebook-ryhmää moderoivien vapaaehtoisten määrä väheni huomattavasti kesäkuusta 2022 alkaen, kun suurin piikki kotimajoitustarpeessa väheni. Osalla paikkakuntia tämä liittyi siihen, että ukrainalaisille alettiin tarjota asuntopohjaista majoitusta kuntamallin asunnoissa, jolloin kotimajoitukseen halukkaiden määrä väheni. Yhdistyksen työntekijät ottivat aktiivisemmän roolin valtakunnallisen Facebook-ryhmän

moderoinnissa loppuvuodesta 2022 ja alkoivat moderoida mm. Helsinki-Espoo-Vantaa paikallisryhmää, kun ryhmää moderoineista vapaaehtoisista suurin osa lopetti moderointitehtävät ja pyysi yhdistykseltä tukea tässä.

Yhdistyksen työntekijät osallistuivat suoraan asiakastyössään n. 250 kotimajoituksen fasilitointiin, joista osassa majoittaja ja majoittuja saatettiin yhteen yhdessä paikallisryhmien aktiivien kanssa. Verkoston vapaaehtoiset tukivat arviolta 1200 majoituksen syntymisessä. Lisäksi paljon kotimajoitukseen johtaneista kohtaamisista majoituksen etsijöiden ja tarjoajien välillä tapahtui Kotimajoitusverkoston FB-alustoilla, joita verkoston aktiivit moderoivat.

Yhteisötyö / Tuki, neuvonta ja ohjaus palveluihin

Yhteisötyöstä vastasi alkuvuodesta yhteisötyön asiantuntija, jonka työpariksi palkattiin saadulla lisärahoituksella elokuussa yhteisötyön koordinaattori. Tämä mahdollisti yksilötason tuen, neuvonnan ja tarvittaessa ohjauksen muiden toimijoiden palveluihin sekä kouluttamisen ja jalkautuvan työn aloittamisen ukrainaksi ja venäjäksi. Myös viestintä ukrainaksi ja venäjäksi auttoi ukrainalaisten saavuttamisessa tiedolla kotimajoituksesta ja yhdistyksen ja verkoston tarjoamasta tuesta.

Vuoden 2022 alussa jatkettiin edellisen vuoden lopussa aloitettua kotimajoituskoulutuksen suunnittelua ja vuoden aikana järjestettiin 9 kotimajoituskoulutusta, joista 6 etänä, 3 paikan päällä Helsingissä. Koulutuksista 6 oli suomeksi ja 3 ukrainaksi ja niihin osallistui yhteensä noin 300 henkilöä. Lisäksi tehtiin 2 koulutusvideota, jotka olivat katsottavissa netissä.

Jalkautuvaa työtä on tehty mm. järjestämällä neuvontaa ja järjestämällä osa koulutuksista Ukrainalaisten yhdistyksen apukeskuksessa, käymällä Espoossa ukrainalaisille suunnatulla Rekrytorilla ja Espoon Ukraina apukeskuksessa.

Neuvontaa, tukea ja ohjausta annettiin 1800 ihmiselle, joista 1150 oli majoittajia ja majoituksen tarjoajia, 600 majoituksen etsijöitä, majoittujia ja muita suojelua hakeneita.

Neuvontaa on annettu myös verkoston ulkopuolella syntyneiden majoitusten osapuolille.

Työntekijät tukivat suoraan n. 250 kotimajoituksen syntymistä, joista useita yhdessä paikallisryhmien aktiivien kanssa

Lisää tähän sivupalkki tai
lainaus

Viestintä

Asiantuntijaviestinnän kehittäminen ja nopeasti kasvaneeseen kotimajoitustiedon tarpeeseen vastaaminen oli mahdollista yhdistyksen palkattua viestinnän asiantuntijan 50 % työajalla maalिस-marraskuiksi 2022 ja marraskuusta lähtien täysipäiväisenä.

Kotimajoitusverkoston valtakunnallisen Facebook-ryhmän jäsenmäärä kasvoi 8000:lla kolminkertaiseksi ja paikallisryhmät saivat yhteensä tuhansia jäseniä. Yhdistyksen Facebook-sivun seuraajamäärä (5800) yli kaksinkertaistui, ja muissakin some-kanavissa seuraajien määrä on kasvanut useilla sadoilla.

Kotimajoitusverkoston FB-ryhmien toimintamalleja kehitettiin mm. turvallisuus huomioiden. Kotimajoitusverkoston valtakunnallinen ja paikalliset FB-ryhmät, toimivat tärkeänä kanavana tiedotukselle, keskustelulla ja majoituksen etsinnälle. Vuoden aikana julkaistiin päivitetty kotimajoitusopas ja kotimajoitussopimus pohja 7 kielellä ja 19 tilannekatsausta ja ohjeistusta mukaan lukien mm. tasa-arvoasiantuntija Elina Nikulaisen kanssa tehty Seksuaalisen hyväksikäytön ja häirinnän vastainen ohjeistus.

Yhdistys viesti aktiivisesta useissa some-kanavissa (120 postausta, noin 2–3 kertaa viikossa), ja osa postauksista synnytti aktiivista keskustelua. Lähes kaikki

postaukset valtakunnallisessa FB-ryhmässä synnyttävät jonkin verran keskustelua. Aktiivisia keskusteluketjuja vuoden aikana oli 100–200 ja niissä toimintaan osallistuvat jakoivat kokemuksiin, saivat vastauksia kysymyksiin sekä muuten tarpeellista tietoa ja vertaistukea. Eniten postauksia oli seuraavissa kategorioissa: 1. Majoituksen etsimiset (noin 70 postausta, näistä enemmistö ukrainalaisia, noin 70 etsintäpostauksesta alle 10 muiden kuin ukrainalaisten postauksia) 2. Yleistä tiedotusta ja tiedonvaihtoa kotimajoituksen kannalta relevanteista aiheista, mm kysytään neuvoa eri tilanteisiin, paikallisryhmät tiedottavat (noin 70 postausta) 3. Kokemukset ja tarinat kotimajoituksesta (noin 15 postausta) 4. Tukiyhdistyksen postaukset sen omasta toiminnasta (42 postausta)

Eniten kattavuutta oli viestintäsivustoilla, jotka käsittelivät suoraan kokemuksia kotimajoituksesta sekä Ukrainan ja ukrainalaisten tilannetta. Ukrainankielisillä postauksilla kotimajoituksesta oli suuri kattavuus, ja niitä levisi myös Suomen ulkopuolelle. Kotimajoituksen tuki ry:n Facebook-sivun seuraajat ovat pitkälti kaupunkilaisia naisia, ja erityisen paljon helsinkiläisiä (noin 40 %) ikäryhmissä 35–54 v. Instagram-seuraajissa on enemmän nuorempaa, 25–34-vuotiaiden ikäryhmää.

Yhdistyksen työntekijät ja joissain tapauksissa hallituksen jäsenet tai paikallisryhmien aktiivit antoivat 29 lehti-, radio- ja TV-haastattelua, joissa saatiin levitettyä hyvin perustietoa kotimajoituksesta ja omia keskeisiä viestejä hyvin läpi. Kotimajoitus sai paljon muutakin mediahuomiota ja autoimme myös haastateltavien löytämisessä.

Arvioimme yhdistyksen viestinnällä ja medianäkyvyydellä olleen lisäksi vaikutusta moniin verkoston ulkopuolella syntyneisiin kotimajoituksiin, kun olemme onnistuneesti tuoneet esille mm. valtakunnallisissa medioissa keskeistä majoitukseen, turvallisuuteen ja kotimajoittajien vastaanottopalveluihin liittyvää tietoa ja oikaisemaan liikkeellä olleita väärinymmärryksiä mm. siitä, että kotimajoitus olisi lyhytaikaista hätämajoitusta tai että majoittaja saisi korvauksen.

Nettisivu-uudistus, jonka tavoitteena oli selkeät ajantasaiset nettisivut, joilta löytyy helposti monipuolista ja ajantasaista tietoa kotimajoituksesta aloitettiin loppuvuodesta 2022 ja saatiin valmiiksi 2023 alussa.

Sidosryhmäyhteistyö

Sidosryhmäyhteistyötä vahvistettiin ja monipuolistettiin. Yhdistyksen työntekijät osallistuivat yhdeksän viranomais- ja järjestöverkoston toimintaan, joista osassa oltiin oltu mukana jo aikaisemmin (Reilu työ -verkosto, Ihmiskaupan vastainen verkosto, Paperittomat-verkosto, Pääkaupunkiseudun paperittomien asiakastyöryhmä ja Valtakunnallisen vastaanottoiminnan ja kotoutumisen tuen järjestöverkosto) ja osa oli perustettu Ukrainan sodan alkamisen jälkeen (Pääkaupunkiseudun Ukrainan kriisin vapaaehtoistyön ja järjestötyön kumppanuusverkosto ja Ukrainalaiset ja työelämä -verkosto ja Ukrainan kriisin valikkoryhmä. Työntekijät pitivät esityksiä kotimajoituksesta ja yhdistyksen ja verkoston toiminnasta 11 yhteistyökumppanien tilaisuudessa, joissa oli yhteensä n. 500 kuulijaa.

Yhteistyötä aiempien yhteistyökumppanien kanssa vahvistettiin ja uusia kumppanuuksia syntyi mm. Ukrainalaisten yhdistyksen kanssa. Yhteistyökumppaneiden kanssa tehtiin monenlaista yhteistyötä, kuten ohjattiin asiakkaita heidän tarvitsemiinsa palveluihin, jaettiin tietoa, neuvottiin ja tehtiin viestintäyhteistyötä. Uudet yhteistyösopimukset valmisteltiin Ukrainalaisten yhdistyksen, Monihelin, VVA ry:n ja Sininauhasäätiön kanssa.

Keskusteluyhteyttä maahanmuuttovirastoon ja sisäministeriöön vahvistui huomattavasti vuoden aikana. Tietoa keskeisten virkahenkilöiden kanssa vaihdettiin mm. sisäministeriön seminaareissa, useissa puhelinkeskusteluissa ja neljässä tapaamisessa Migrin kanssa, joista kahdessa myös sisäministeriön edustajia mukana. Ohjasimme asiakkaita vastaanottojärjestelmän palveluihin ja mm. vastaanottokeskuksista ohjattiin ihmisiä meille. Toiminnanjohtaja osallistui sisäministeriön järjestämän Valtakunnallisen turvallisuusseminaarin resilienssiä käsittelevään paneelikeskusteluun panelistina. Osallistuttiin myös useisiin muihin oman työn kannalta keskeisiin seminaareihin, kuten sisäministeriön järjestämä Suomesta maahanmuuttomaa - yhdessä tavoitteista tekoihin -seminaari ja Integration 2022.

Yhdistys jakoi viranomaistietoa asiakastyössä ja viestinnässä ja mm. jakoi sisäministeriön pyynnöstä ukrainalaisille suunnattua yksityismajoitusasiakaskyselyä.

Yhdistys sai paljon yhteydenottoja monilta muiltakin toimijoilta ja antoi neuvontaa noin 50 järjestöjen ja viranomaisten työntekijälle. Lisäksi monet tahot ohjasivat majoittamisesta kiinnostuneita ottamaan yhdistykseen ja verkostoon yhteyttä.

Yhteistyötä vahvistettiin myös useiden Luterilaisen kirkon toimijoiden kanssa. Kotimajoituksen tuki ry sai Espoon seurakuntayhtymältä 20 000 euron avustuksen, Helsingin seurakuntayhtymältä 15 000 euron avustuksen ja Kirkkohallitukselta 3 000 euron avustuksen, jotka osaltaan mahdollistivat yhteistyön koordinaattorin palkkaamisen ja asiakastyön ja viestinnän aloittamisen ukrainaksi ja venäjäksi. Asiantuntijatietoa vaihdettiin Espoon seurakuntayhtymän ja Kirkon työntekijöiden kanssa mm., kun yhdistys esitteli kotimajoitustyötä seurakuntayhtymän monikulttuurisuustyöntekijöiden tapaamisessa.

Yhdistys koordinoi Kotimajoitusverkoston osallistumisen Suomessa pitkään asuneille turvapaikanhakijoille myönnettäviä oleskelulupia ajavaan Lupa elää -kampanjaan.

Henkilöstö

Työntekijöinä oli koko vuoden 2021 elokuussa aloittaneet toiminnanjohtaja **Terhi Aaltonen** ja yhteisötyön asiantuntija **Eva Kuhlefeldt**. Osa-aikaisena viestinnän asiantuntijana 50 % työajalla työskenteli 17.3.-16.11.2022 **Maria Niemiharju** ja 21.11.2022 alkaen täysipäiväisenä **Sanna Rummakko**. Ukrainalaisten suureen kotimajoitustarpeeseen vastaamiseksi saadun lisärahoituksen avulla palkattiin yhteisötyön koordinaattoriksi **Halja Vehkaoja**, joka aloitti työt 8.8.2022.

Yhteensä henkilöstöä oli 2022 aikana 2,8 henkilötyövuoden verran, painottuen loppuvuoteen. Lisäys oli huomattava edelliseen vuoteen, jolloin henkilöstöä oli 1 henkilötyövuoden verran. Kaikkien vuoden 2022 lopussa työskennelleiden 4 työntekijän työsuhteet jatkuivat vuodelle 2023. Toiminnanjohtajan, yhteisötyön asiantuntijan ja yhteisötyön koordinaattorin palkkaan saatiin STEA rahoitusta koko vuodelle 2023 ja viestinnän asiantuntijan sopimuksen jatkamiseen alkuvuoden jälkeen haetaan eri lähteistä lisärahoitusta.

Hallinnon kehittäminen mukaan lukien taloushallinto

Visma sign -ohjelma otettiin käyttöön kesäkuussa 2022 sähköiseen allekirjoittamiseen.

Pilvipalvelupohjaiseen kirjanpitoon siirtymisen oli nähty tarpeelliseksi ja vaihtoehtoja selvitetty alustavasti jo 2021 lopulla. Tilingo Oy valittiin uudeksi Kotimajoituksen tuki ry:n tilitoimistoksi ja taloushallinnon palveluiden tarjoajaksi ja Tilingon palveluita Netvisor ohjelmistoa käyttäen siirryttiin käyttämään vaiheittain elo-syyskuussa 2022.

Myös työaikakirjanpidossa siirryttiin käyttämään Netvisoria elokuussa 2022.

Toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja valmistelivat STEAn taloussääntömallin pohjalta yhdistykselle taloussäännön, jonka hallitus hyväksyi marraskuussa 2022.

2022-2023 toiminnanjohtaja, taloudenhoitaja ja Tilingo muokkasivat yhdistyksen tilikarttaa 2023 budjettiin vastaamaan paremmin yhdistyksen toimintaa ja STEAn käyttämiä tilejä.

Toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja tekivät läheistä yhteistyötä ja tapasivat sekä kommunikoivat muilla tavoin tarvittaessa.

Viikoittaisia toimiston sisäisiä tapaamisia jatkettiin. Toiminnanjohtajan kuukausitapaamiset puheenjohtajan kanssa aloitettiin. Lisäksi hallinnon tiimi olivat toiminnassa vuosikokousta edeltävän ajan.

Henkilöstöhallinto ja työhyvinvointi

Työterveyshuollon tarjoaja on Heltti ja tarjotut palvelut ovat lakisääteisiä laajemmat. Heltti lähetti työntekijöille vuosittaiset työterveyskyselyt vuoden

alussa sekä uusille työntekijöille myös työsuhteen alussa. Toiminnanjohtajalla oli työterveyshoitajan kanssa vuosipalaveri, jossa käytiin läpi yhdistyksen tilannetta työterveyden kannalta ja Työterveyden toimintasuunnitelma päivitettiin ja on voimassa 2.2022–12.2027. Työterveyshuollon työpaikkakäyntiä suunniteltiin yhdessä vuoden 2023 alkupuolelle.

Kehitys- ja koeaikakeskusteluille tehtiin pohja ja otettiin vuosittaiset kehityskeskustelut sekä koeaika- ja loppukeskustelut. Uusien työntekijöiden perehdytystä varten koottiin keskeisiä dokumentteja ja tehtiin perehdytysohjelma, jatkossa muokattavaksi.

Työntekijät aloittivat loppuvuodesta työnohjauksen, joka oli toiminnanjohtajalla yksilötyönohjausta ja muilla työntekijöillä ryhmätyönohjausta, ja joka on koettu hyödylliseksi.

Marraskuussa järjestettiin työntekijöiden virkistyspäivä, jonka aikana mm. vierailtiin museossa ja kasvitieteellisessä puutarhassa.

Työntekijöille tarjottiin lounas- ja virike-etuudet Edenrediä käyttäen. Henkilöstöä kannustettiin osaamisensa kehittämiseen mahdollistamalla osallistuminen useisiin lyhyisiin tehtäviensä kannalta olennaisiin koulutuksiin ja kaikki myös käyttivät tätä mahdollisuutta.

Hallitus

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu vuosikokouksessa valitut puheenjohtaja ja 2–8 muuta varsinaista jäsentä sekä 0-8 varajäsentä. Vuosikokouksessa 3.5.2022 valittiin hallituksen puheenjohtajaksi **Martta Pietarinen**, varsinaisiksi jäseniksi **Pauliina Liukkonen**, **Marie-Louise Litonius**, **Marjaana Toiviainen**, **Pär Silén** ja **Laura Malin** ja varajäseneksi **Noora Nurminen**. Hallituksen jäsenillä on oma/t vastuualueensa tai muu tehtävä yhdistyksessä ja hallitus valitsi Pär Silénin varapuheenjohtajaksi ja Marie-Louise Litoniuksen yhdistyksen taloudenhoitajaksi sekä yhdistyksen sihteeriksi. Hallitus hyväksyi hallituksen varajäsenen Noora Nurmisen eron hallituksesta 28.6.2022 kokouksessaan. Hallituksen kokouksia oli vuoden aikana 7, joista toimikauden 2021-2022 hallitus piti 3 ja toimikauden 2022-2023 hallitus 4. Kesäkuussa hallituksella ja työntekijöillä oli yhteinen kehitystapaaminen ja hallitus piti elokuussa kehityspäivän.

Jäsenhankintaa ei päädytty edistämään vuoden 2022 aikana suunnitelmista poiketen. Strategian tekemisestä käytiin alustavia keskusteluja hallituksen kokouksessa ja hallituksen ja toiminnanjohtajan strategiatapaamisessa

lokakuussa, mutta strategiaprosessin yksityiskohtaisempi valmistelu jätettiin vuodelle 2023.

Säännöt

Vuosikokous päätti sääntöjen muuttamisesta seuraavaa, jotta säännöt vastaisivat paremmin nykyistä tilannetta:

- *Kotimajoitus Refugees Welcome Finland* -verkoston sijaan käytetään verkostosta nykyisin käytettävää nimitystä Kotimajoitusverkosto
- Muokataan tekstiä Kotimajoitusverkoston tukemisesta vastaamaan nykyistä käytäntöä erityisesti poistamalla maininta, että tämä keskittyy vastaanottokeskusten ympäristöön.
- Tilin- ja toiminnantarkastajiin liittyvää tekstiä selkeytetään

Lisäksi sääntöihin päätettiin tehdä hallituksen kokoonpanoon liittyviä lisäyksiä, joilla pyritään mm. varmistamaan vaihtuvuutta rajaamalla yhtämittaisen hallituksessa olon enimmäisaikaa ja toisaalta jatkuvuutta, johon pyritään sillä, että vain osa hallituksesta vaihtuisi kerralla ja selkeyttämään varajäsenten roolia.

Sääntömuutokset on hyväksytty maaliskuussa 2023 Patentti- ja rekisterihallituksessa.

Toimitilat

Yhdistys muutti tammikuun 2022 alussa Hakaniemeen osoitteessa Siltasaarencatu 7 sijaitsevaan Globaalikeskukseen YK-Liiton alivuokralaiseksi. Yhdistyksellä on vuokrattuna yksi toimistohuone ja lisäksi käytössä on mm. Globaalikeskuksen yhteiset henkilöstötilat ja kokoushuoneita. Uusien toimitilojen keskeisempi sijainti parantaa saavutettavuutta ja toisaalta uusi toimisto mahdollistaa aiempaa paremmin luottamukselliset asiakaskohtaukset kasvokkaisissa tapaamisissa. Kotimajoituksen tuki ry järjestää toimistolla ja muissa Globaalikeskuksen tiloissa mm. hallituksen kokouksia, koulutuksia ja tapaamisia yhteistyökumppaneiden kanssa.

Talous

STEA-avustusta nostettiin vuoden aikana 173 800 €, josta 90 000 € oli vuodelle 2022 myönnettyä avustusta ja 83 800 € STEA vuonna 2021 nostamatta jäänyttä Ak-avustusta. Edelliseltä vuodelta siirtyvää jo nostettua STEA-avustusta oli 17 239 €, joten STEA-rahoitusta oli kaikkiaan 191 037 €.

Vuoden aikana tehtiin varainhankintaa ukrainalaisten kotimajoitustarpeeseen vastaamiseksi ja rahoitusta saatiin yhteensä 53 064 €. Espoon seurakuntayhtymä avusti yhdistystä 20 000 €:lla, Helsingin seurakuntayhtymältä saatiin 15 000 € ja Kirkkohallitukselta saatiin 3 000 € avustus ukrainan- ja venäjänkielentaitoisen yhteistyön koordinaattorin palkkaamiseksi. Lisäksi Mesenaatti-joukkorahoituskampanjan tuotot olivat yhteensä 15 063,50 € (sisältäen 1 000 € kampanjarahoitusta, jonka Assembly Organizing Oy, maksoi suoraan yhdistykselle).

Kaikkiaan rahoitusta oli käytettävissä 244 101 €, josta käytettiin 221 424 € ja vuoden 2023 alussa käytettäväksi siirtyi 22 677 €. STEAn kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta STEAn Ak-rahoitus ja muu rahoitus päädyttiin pitämään samassa kustannuspaikassa. Budjetoidut kulut olivat 227 999 €, joka oli siis hyvin lähellä toteutuneita 221 424 € kuluja.

Budjetoitujen tuottojen 229 037 € sijaan tuottoja saatiin 244 101 €, johtuen siitä, että varainhankinnalla Ukrainan tilanteeseen vastaamiseksi saatiin avustuksia 15 063€ enemmän, kuin mistä budjettia käsiteltäessä oltiin tietoisia.

Henkilöstökuluja oli vuodelle 2022 budjetoitu 167 366 € ja vapaaehtoisia henkilösivukuluja 9 000 €. Henkilöstökuluja oli kaikkiaan 173 369 € ja vapaaehtoisia henkilösivukuluja 5 209 €. Henkilöstökuluja ja vapaaehtoisia henkilösivukuluja oli yhteensä 2 211 € budjetoitua enemmän. Vapaaehtoisia henkilösivukuluja oli 3 791 € budjetoitua vähemmän, koska esimerkiksi työterveyspalveluita ja työnohjausta käytettiin vähemmän, kuin mihin oli varauduttu. Palkkioita maksettiin 2 620 €, joka oli 3 380 € budjetoitua vähemmän. Ulkopuolisten palveluiden kulut (10 510 €) olivat 2 010 € budjetoitua isommat. Palkkioiden ja ulkopuolisten palveluiden toteuma oli yhteensä hyvin lähellä budjetoitua. On kuitenkin hyvä huomioida, että aktiviteetteja odotettua isompaan tarpeeseen vastaamiseksi pystyttiin toteuttamaan paljon suunniteltua enemmän tämän lisäämättä kuluja ulkopuolisista palveluista ja palkkioista, johtuen suuresta vapaaehtoistyöpanoksesta, joka saatiin verkoston aktiiveilta ja mm. pro bono -työtä tehneiltä viestinnän ja tietotekniikan ammattilaisilta, valokuvaajalta, kääntäjiltä, tekstiilitaiteilija ja tasa-arvoasiantuntijalta.

Toisaalta viestinnän ja kotimajoitustiedon tarpeen kasvettua todella paljon nähtiin ensiarvoisen tärkeänä pystyä kehittämään systemaattisesti yhdistyksen some- ja muuta viestintää ja tuottaa sisältö uusille nettisivuille yhdistyksessä työskentelevän viestinnän asiantuntijan toimesta. Saatu lisärahoitus ja säästöt mm. matkakuluissa, palkkioissa, varsinaisen toiminnan kuluissa ja vapaaehtoisissa henkilöstökuluissa mahdollistivat viestinnän asiantuntijan palkkaamisen marraskuun puolivälin jälkeen täysipäiväisenä.

Matkakuluille oli budjetoitu 3 000 € ja kuluja oli 1 419 €. Työntekijät eivät matkustaneet niin paljon kuin oli suunniteltu, koska vuoden alussa koronatilanne vielä rajoitti matkustamista ja Ukrainan sodan ensi kuukausina keskityttiin paikkakuntavierailujen sijaan virtuaalisiin kohtaamisiin, johtuen tarpeesta olla yhteydessä ja tukea samanaikaisesti eri puolella Suomea toimivien paikallisryhmien aktiiveja, majoituksesta kiinnostuneita ja majoituksen osapuolia. Matkakuluja syntyi työntekijöiden kotimaanmatkoista ja verkoston aktiivien kehittämis- ja koulutuspäivästä marraskuussa.

Toimitilavuokrat olivat 10 282 €, eli hieman budjetoitua 10 800 € pienemmät.

11 709 € yleiskulut olivat jonkin verran budjetoitua 15 000 € pienemmät ja hankintoja (4 236 €) tehtiin hieman budjetoitua (5 500 €) vähemmän. Varsinaisen toiminnan kulut (4 143 €) olivat huomattavasti budjetoitua pienemmät (8 832 €), johtuen mm. siitä, että paikkakuntavierailuiden ja paikan

päällä järjestettävien koulutusten sijaan toiminta järjestettiin pääasiassa virtuaalisesti, jotta suureen tarpeeseen pystyttiin vastaamaan akunnallisesti.

Tuloksellisuuden seuranta

Vuoden 2021 loppupuolella toiminnan käynnistyttyä tauon jälkeen oli aloitettu kehittämään työkaluja ja mittareita toiminnan (mm. asiakaspalvelu, tapaamiset, vaikuttamistyö ja viestintä) dokumentointiin. Tuloksellisuuden kehittämiseen, seurantaan ja arviointiin oli ollut tarkoitus panostamaan vuoden 2022 aikana. Tuloksellisuuden kehittämistä ei kuitenkaan pystytty kaikilta osin tekemään suunnitellusti, kun kysynnän moninkertaistuessa, jouduttiin keskittymään toiminnan mukauttamiseen muuttuneisiin tarpeisiin. Numeerisen tiedon keräämistä kehitettiin (yhteydenottojen, neuvonnan, tapahtumien ja koulutusten määrä, osallistujamäärät, viestintämateriaalit, medianäkyvyys, fasilitoidut majoitukset), ja sen pohjalta raportoidaan mm. tavoitetut kohderyhmät.

2022 ja 2023 alussa tehtiin kotimajoittajille verkkokyselyt, joihin vastasi 9 ja 52 majoittajaa. Majoittajakyselyyn vastanneista 37/52 oli saanut tietoa majoittamisesta Kotimajoitusverkoston kautta. Yli puolen (30) majoitus oli alkanut verkoston tai tukiyhdistyksen kautta. Lähes kaikki kotimajoittivat ensi kertaa ja olivat lähteneet mukaan Ukrainan kriisin myötä. Moni uusi majoittaja sai tietoa kotimajoituksesta ja huomioitavista asioista viestintämme ja saamamme medianäkyvyyden kautta. Majoitukset ovat kyselyn perusteella sujuneet hyvin, koska majoittajilla on ollut riittävät ennakkotiedot ja realistinen käsitys ja heidän tuen tarpeensa onkin ollut suhteellisen vähäinen. Sen sijaan havainnointimme perusteella moni neuvontapalveluihimme hakeutuneista tarvitsi enemmän tukea, jos majoitus oli aloitettu harkitsematta ja perehtymättä.

Kysely majoittajille tehdään 2023 alkupuolella. Palautetta kerättiin lomakkeilla koulutusten ja verkoston kehittämis- ja koulutuspäivän osallistujilta.

Itsearviointia ja toiminnan kehittämistä tehtiin mm. säännöllisissä tiimikokouksissa ja tapaamisissa puheenjohtajan ja hallituksen kanssa. Verkoston vapaaehtoisten kanssa käytiin säännöllisesti läpi muuttuvaa tilannetta, järjestettiin tapaamisia ja kehittämispäiviä sekä tehtiin monipuolista yhteistyötä. Palautetta ja tietoa kokemuksista ja tarpeista käytettiin jatkuvasti toiminnan kehittämisessä.

2022 aloitettiin kehittämään asiakastietojärjestelmää mm. majoitusten osapuolten yhdistämiseen ja seurantaan ja se on tarkoitus ottaa käyttöön 2023 alkupuolella. Tuloksellisuuden mittareita ja työkaluja kehitetään myös 2023 keskittyen laadullisen seurannan työkalujen käyttöönottoon mm. osallisuuden ja hyvinvoinnin mittaamiseksi ja vaikutusketjun selkeyttämiseen. Palautteen keräämistä toimintaan osallistuvilta lisätään.

STEA:n Ak-hakemuksessa määritellyt tavoitteet saavutettiin ja ylitettiin moninkertaisesti. Tähän vaikutti vahvasti se, että ukrainalaisten kotimajoitustarve, majoituksen tarjonta, tiedon ja tuen tarve kasvoivat nopeasti, että kysyntä kohdistui yhdistykseen ainoana asiantuntijajärjestönä ja että toimintaa pystyttiin nopeasti kehittämään tarpeisiin vastaavaksi.

Toiminta tavoitti paljon suunniteltua enemmän kohderyhmiä. Majoittajia ja majoittamista harkitsevia tavoitettiin 1400, (hakemus 120 majoittujaa), majoittajia ja majoitusta toivovia 630 (hakemus 80) ja mukana toiminnassa oli 250 verkoston aktiivia 50 sijaan ja 40 muuta vapaaehtoista.

Työntekijät osallistuivat n. 250 kotimajoituksen fasilitointiin ja verkoston aktiivit n. 1200. Lisäksi moni majoitukseen johtanut kohtaaminen tapahtui verkoston moderoiduilla FB-alustoilla. Arvioimme viestinnän ja medianäkyvyyden vaikuttaneen myös moniin verkoston ulkopuolella syntyneisiin majoituksiin, kun tietoisuus kasvoi ja onnistuimme nostamaan mediassa keskeistä kotimajoitukseen, turvallisuuteen ja vastaanottopalveluihin liittyvää tietoa ja oikaisemaan väärää tietoa.

Tavoitteen 1 mukaan paikallistason toiminnan malleja kehitettiin. Verkoston valtakunnallinen FB-ryhmä ja paikallisryhmät ja aktivoituivat ja uusia syntyi (yhteensä 24). N. 250 vapaaehtoista lähti koordinoimaan paikallisryhmiä, kehittämään toimintaa, tukemaan harkittujen majoitusten syntymistä, neuvomaan majoituksen osapuolia, ohjaamaan viranomaispalveluihin, jakamaan tietoa ja moderoimaan vertaistuellista FB-keskustelua. Työntekijät aloittivat tiiviin vuoropuhelun ja yhteistyön paikallisten aktiivien kanssa, valmistelivat ohjeistusta ja tilannekatsauksia, viestivät, kouluttivat, järjestivät tapaamisia, kehittivät toimintatapoja ja tekivät yhteistyötä aktiivien kanssa majoittajien ja majoittajien yhteen saattamisessa. Saman tavoitteen mukaisesti annoimme tukea neuvontaa ja ohjausta n. 1750 majoituksen osapuolelle tai majoituksesta kiinnostuneelle. Lisärahoituksella palkattu yhteistyön koordinaattori aloitti asiakastyön ja jalkautuvan työn myös ukrainaksi.

Tavoite 3 pyrki yhteisöllisyyden ja toimintakyvyn vahvistamiseen yhteisten aktiviteettien ja vertaistuen seurauksena. Verkoston FB-ryhmät ovat tarjonneet alustan vertaistuelliselle keskustelulle. Suomessa pidempään olleet

ukrainalaiset ja suomalaiset verkostolaiset ml. kokeneet majoittajat ovat neuvoneet tulijoita, majoittajia ja muita verkostolaisia mm. kotimajoituksesta, vastaanotto- ja muihin viranomaispalveluista. Kotimajoittajat ovat tutustuneet paikallisiin, toiminnassa on syntynyt paljon merkityksellisenä koettuja kohtaamisia ja ystävyysuhteita ja se on edistänyt yhteisöllisyyttä. Tulijoiden oma toimijuus on vahvistunut, kun he vuorostaan ovat neuvoneet uusimpia tulijoita.

Tavoitteen 4 mukaisesti kohderyhmien tietoisuus kotimajoituksesta ja matalan kynnyksen tuesta kasvoi viestinnän tuloksena. Viestinnän asiantuntijan palkkaaminen mahdollisti viestinnän aktivoimisen ja kehittämisen eri kielillä ja kohderyhmien tehokkaasti saavuttamisen. Yhdistys profiloitui kotimajoituksen asiantuntijana, mistä osoituksena kymmenet mediahaastattelut, esiintymiset tilaisuuksissa ja tuhannet yhteydenotot yksityishenkilöiltä ja organisaatioilta. Isojen medioiden haastatteluissa saatiin myös tehokkaasti levitettyä oikeaa tietoa. Yhdistyksen FB-sivun seuraajamäärä kasvoi 3000:lla ja valtakunnallisen FB-ryhmän jäsenmäärän 8000:lla kolminkertaiseksi. Useissa some-kanavissa viestittiin 2-3 kertaa viikossa. Julkaistiin Kotimajoitusopas, tilanpäivityksiä ja ohjeistuksia mm. turvallisuudesta. Yhteistyösuhteita vahvistettiin ja solmittiin ja lähdettiin mukaan etenkin ukrainalaisiin liittyvään verkostoyhteistyöhön.

Muutokset toimintaympäristössä tilikauden päättymisen jälkeen

Vuodelta 2022 siirtyi rahoitusta 22 677 €, johtuen Ukrainan tilanteeseen vastaamiseen ja etenkin ukrainan- ja venäjänkielisen yhteistyön koordinaattorin palkkaamiseen saadusta lisärahoituksesta, josta kaikkea ei käytetty vuoden 2022 aikana, vaan josta osa jäi hänen kulujensa kattamiseen vuoden 2023 alkupuolella. Lisärahoitus ja 2022 budjetin mukauttaminen muuttuneeseen tarpeeseen oli mahdollistanut myös viestinnän vahvistamisen

ja viestinnän asiantuntijan palkkaamisen täysipäiväisenä marraskuusta 2022 helmikuulle 2023.

STEA myönsi Ak-avustusta 217 000 € vuodelle 2023, ja täten merkittävästi edellisiä vuosia enemmän. Rahoitusta saatiin yhteisötyön koordinaattorin sopimuksen jatkamisen 2023 loppuun asti ja se mahdollistaa myös viestinnän asiantuntijan sopimuksen jatkamisen 2023 toukokuulle asti. Vuoden aikana valmistellaan jatkohakemus seuraavalle rahoituskaudelle. Lisäksi on kartoitettu muita rahoitusmahdollisuuksia ja päätetty hakea rahoitusta etenkin viestinnän kattamiseksi 2023 aikana mm. avustuksia 2022 myöntäneiltä seurakuntayhtymiltä sekä hakea rahankeräyslupaa. Stiftelsen 7:nde Mars Fonden myönsi yhdistyksen viestintään 2 000 € avustuksen. Rahoitusmahdollisuuksien kartoittamista ja avustushakemusten valmistelua ja rahoituksen hakemista etenkin viestintään jatketaan.

Paikallisryhmien ja niissä toimivien paikallisten aktiivien toiminta hiipui 2022 loppupuolella ja vuoden 2023 alussa se on vähentynyt entisestään. Yhdistyksen työntekijät ovat alkaneet moderoida useita paikallisryhmien Facebook-ryhmiä, joiden toiminta on melko vähäistä. Majoitusta etsivät edelleen etenkin ukrainalaiset, mutta muista maista olevien turvapaikanhakijoiden yhteydenotot ovat lisääntyneet. Majoitusta etsitään sekä olemalla yhteydessä yhdistykseen että ilmoituksilla valtakunnallisissa Facebook-ryhmissä. Yhteydenottoja tulee edelleen myös Ukrainassa olevilta Suomeen tuloa suunnittelevilta. Sen sijaan paikallisryhmien Facebook-ryhmissä toiminta on melko vähäistä. Kotimajoitusta halutaan etenkin pääkaupunkiseudulta.

Maahanmuuttoviraston ennusteen mukaan vuonna 2023 Suomeen saattaa tulla 30,000–40,000 ukrainalaista ja suojelua hakevia tulee myös muista maista, kuten Venäjältä. Kotimajoitustarve jatkuu täten suurena. Yhdistyksen tulee mukauttaa edelleen toimintaansa muuttuvaan tilanteeseen, joka liittyy eri statuksilla Suomesta suojelua hakeneiden saamiin palveluihin ja mm. ukrainalaisten asteittaiseen siirtymiseen kuntalaisten palveluihin vuoden 2023 aikana. Vuoden Suomessa olleiden ukrainalaisten mahdollisuus kotikuntaoikeuden hakemiseen maaliskuun 2023 alusta lähtien vaikuttaa myös kotimajoitukseen eri tavoin, sillä osa kotimajoituksessa asuvista hakee kotikuntaoikeutta ja toisaalta uusien ukrainalaisten kotimajoitusten mahdolliseen kestoon vaikuttaa mahdollisuus kotikuntaoikeuden saamiseen. Moni suojelua hakenut haluaa kotimajoitukseen, mutta tarjontaa on kysyntää huomattavasti vähemmän etenkin tietyissä osissa maata, kuten pääkaupunkiseudulla. Uusien kotimajoittajien innostaminen mukaan on keskeistä, jotta kysyntään pystytään vastaamaan

Maaliskuun 2023 alusta alkaen vuoden Suomessa olleet ukrainalaiset voivat hakea kotikuntaoikeutta ja siirtyä vastaanottopalveluista kuntalaisten palveluiden pariin.

Vuoden 2023 aikana viestintä etenkin uusien majoittajien innostamiseksi mukaan toimintaan on keskeistä, koska ilman uusia majoittajia, majoitustarpeeseen ei pystytä vastaamaan. Vuoden alussa uudet aiempaa informatiivisemmat ja selkeämmät nettisivut tehtiin valmiiksi ja otettiin

käyttöön. Viestinnässä on pyritty nostamaan etenkin majoittajien ja majoittajien tarinoita ja avaamaan blogeissa toiminnan eri puolia. Myös eri kielillä viestimiseen on panostettu, sillä nettisivut tehtiin neljällä kielellä (suomi, ruotsi, englanti ja ukraina) ja ukrainalaisia pyritään tavoittamaan ukrainankielisellä viestinnällä. Viestinnän kautta on myös jaettu tietoa tarjoamastamme koulutuksesta, neuvonnasta ja tuesta.

Kotimajoituskoulutusten järjestämistä ja jalkautuvaa työtä etenkin ukrainalaisten keskuudessa on jatkettu ja lisäksi on aloitettu paikkakuntavierailut, joilla tavataan yhteistyökumppaneita, verkoston aktiiveja ja majoituksen osapuolia ja siitä kiinnostuneita.

Vuoden 2022 kokemuksia on analysoitu ja dokumentoitu mm. majoittajille tehdyllä kyselyllä ja vastaava kysely on valmisteltu myös majoittujille.

Kotimajoituksen tuki ry.

Siltasaarenkatu 4, 00500 Helsinki

www.kotimajoitusverkosto.fi / info@kotimajoitusverkosto.fi